

Ecologisch onderzoek

In het kader van de Wet natuurbescherming

Plangebied: Buitenlust te Diemen
Projectnummer: 2214-02
Opsteller: M. Langstraat

Colofon

Opdrachtgever: Van Riezen & Partners
Contactpersoon: dhr. F. Abenroth

Opdrachtnemer: By Nature advies
Opsteller: mw. M. Langstraat
Datum: 04-11-2022

Projectnummer: 2214-02
Rapportnummer: 2214-02v0.1

Aantal pagina's: 21

Wijze van citeren: Langstraat, M. 04-11-2022. Ecologisch onderzoek Buitenlust te Diemen, Rapportnummer 2214-02v0.1, By Nature advies, Delft.

Inhoud

1. Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doelstelling van het onderzoek.....	4
1.3 Leeswijzer	5
2. Plangebied.....	6
2.1 Ligging plangebied.....	6
2.2 Bestaande situatie	6
2.3 Voorgenomen werkzaamheden	7
2.3 Conclusies op basis van de quickscan	9
3. Toetsing en methodiek	10
3.1 Toetsing Wettelijk kader	10
3.2 Onderzoeksmethodiek	11
3.3 Effectbeoordeling en toetsing.....	12
3.4 Geldigheid onderzoek	13
4. Resultaten onderzoek	14
4.1 Onderzoek kleine marters.....	14
4.2. Resultaten vleermuisonderzoek.....	15
5. Effectbeoordeling en toetsing	16
5.1 Functionaliteit plangebied	16
5.2 Effectbeoordeling.....	16
5.3 Vervolgstappen	17
6. Conclusies en aandachtspunten	19
6.1 Conclusie	19
7. Geraadpleegde bronnen	20

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Van Riezen & Partners heeft By Nature advies onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid vleermuizen en kleine marterachtigen in het plangebied Buitenlust te Diemen. De aanleiding van het onderzoek betreft geplande woningbouw en de daarvoor benodigde bestemmingsplan wijziging. In het voorjaar van 2022 is een quickscan flora en fauna¹ uitgevoerd. Op basis van de quickscan flora en fauna is vastgesteld dat:

- de geplande werkzaamheden in het groen negatieve effecten kunnen hebben op leefgebied van kleine marterachtigen.
- de realisatie van het woongebouw langs de watergang negatieve effecten kan hebben op een potentiële vliegroute van vleermuizen.

Kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) zijn in Noord-Holland beschermd onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming (Wnb). Vleermuizen en hun leefgebied zijn beschermd conform artikel 3.5 van de Wnb. Het verstoren, beschadigen of vernietigen verblijfplaatsen en/of de functionele leefomgeving (essentiële functies) van deze soorten is niet toegestaan. Nader onderzoek naar aanwezigheid en gebruik van het plangebied door deze soorten is daarom noodzakelijk. Op basis van de quickscan flora en fauna zijn overtredingen van de Wet natuurbescherming op overige beschermde soorten uitgesloten.

1.2 Doelstelling van het onderzoek

Onderzoeken naar de aanwezigheid en de functionaliteit van het plangebied en omgeving voor kleine marters en vleermuizen is noodzakelijk om vast te stellen of het plangebied een onderdeel uitmaakt van het leefgebied van deze soorten en het belang van het gebied. Op basis van het onderzoek wordt tevens vastgesteld of verdere vervolgstappen en mitigatie in het kader van de Wnb uitgevoerd moet worden.

Het nader onderzoek is uitgevoerd om vast te stellen of:

- er in het plangebied kleine marters en vleermuizen aanwezig zijn;
- het plangebied deel uitmaakt van de functionele leefomgeving van kleine marters en/of vleermuizen;
- Wat het belang is van het plangebied voor de functionele leefomgeving van kleine marters en/of vleermuizen;
- er sprake is van een overtreding in het kader van de Wet natuurbescherming.

¹ Langstraat, 2022

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden het project, het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden beschreven. In hoofdstuk 3 wordt een toelichting gegeven op het toetsingskader en de Wet natuurbescherming. De resultaten van het soortonderzoek worden in hoofdstuk 4 beschreven. De te verwachten effecten met betrekking tot beschermde soorten staan in hoofdstuk 5. Tot slot volgen in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen. Bronvermeldingen zijn in de tekst met een nummer aangegeven, wat naar het desbetreffende nummer onderaan de pagina wijst.

2. Plangebied

2.1 Ligging plangebied

Het plangebied bestaat uit het plangebied Buitenlust te Diemen, gemeente Diemen in de provincie Noord-Holland. Het plangebied is gelegen in Diemen-Noord. Het plangebied wordt begrenst door een watergang en de Nederlands Israëlitische begraafplaats in het zuiden, de Ouddielerlaan in het westen, de woonwijk Buitenlust in het noorden en een watergang met aan de overzijde volkstuinen in het oosten. Voor de ligging en begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar Afbeelding 2.1.

Afbeelding 2.1: Globale ligging en begrenzing plangebied

2.2 Bestaande situatie

2.2.1 Plangebied

Het plangebied bestaat uit twee delen. De westzijde betreft een met klinkers bestrate parkeerplaats met parkeerhavens. Op de parkeerplaats zijn een aantal heggen aanwezig van onder andere rode ribes en buxus. Tussen de heggen staan enkele jonge bomen bestaande uit plataan. Aan de zuidzijde van het parkeerterrein is een groenstrook met daarachter watergang aanwezig. In de groenstrook staan grote populieren en buxus.

De oostzijde van het plangebied bestaat uit twee sport-/ speelvelden (een geasfalteerd basketbalveld en een grasveld) omringd door groen en aan het uiterste oosten van het plangebied een klein park.

Aan de zuidzijde van de speelvelden, langs de watergang, staan grote populieren. Het parkje bestaat uit een onverhard pad dat in een cirkel loopt met langs de watergang een gazon en vlonder. Het overige deel van het parkje bestaat uit struweel met bomen. De watergang behoort niet tot het plangebied.

Het groen rondom de speelvelden en in het park bestaat uit een mengeling van inheemse en uitheemse soorten waaronder: hondsdrif, speenkruid, esdoorn, wilg, fluitenkruid, sleedoorn, basterdwederik, aucuba, 'kerstbomen' (waarschijnlijk aangeplant door omwonenden), gewone hazelaar, grote brandnetel, ereprijs, berberis en Japanse sneeuwbal.

2.2.2 Directe omgeving plangebied

De watergang aan de zuid- en oostzijde van het plangebied is niet beschoeid. Het water is ondiep en op de bodem is bladafval zichtbaar. Boven de watergang hangen enkele omgevallen bomen.

Aan de oostzijde van het plangebied en de watergang ligt een volkstuincomplex. Het volkstuincomplex ligt tussen de watergang en een spoorweg in. Aan de zuidzijde van het plangebied en de watergang ligt de Nederlands-Israëliëse begraafplaats. Op de begraafplaats is groen aanwezig als gazon, hoge heggen, bomen en struweel. Op de begraafplaats en langs de watergang is een groenstrook met bomen en struweel aanwezig. Achter op de begraafplaats groeit een berkenbos.

Langs de noordzijde van het plangebied staat enkele garages bestaande uit een enkele bouwlaag en met een plat dak. Achter de boeiboorden rondom het dak is een opening aanwezig. De wijk ten noorden van het plangebied is, op basis van de bouwstijl, gebouwd omstreeks de jaren '80 en bestaat uit rijwoningen van drie verdiepingen en een zwart pannendak.

Zie bijlage 1 voor een foto impressie van het plangebied.

2.3 Voorgenomen werkzaamheden

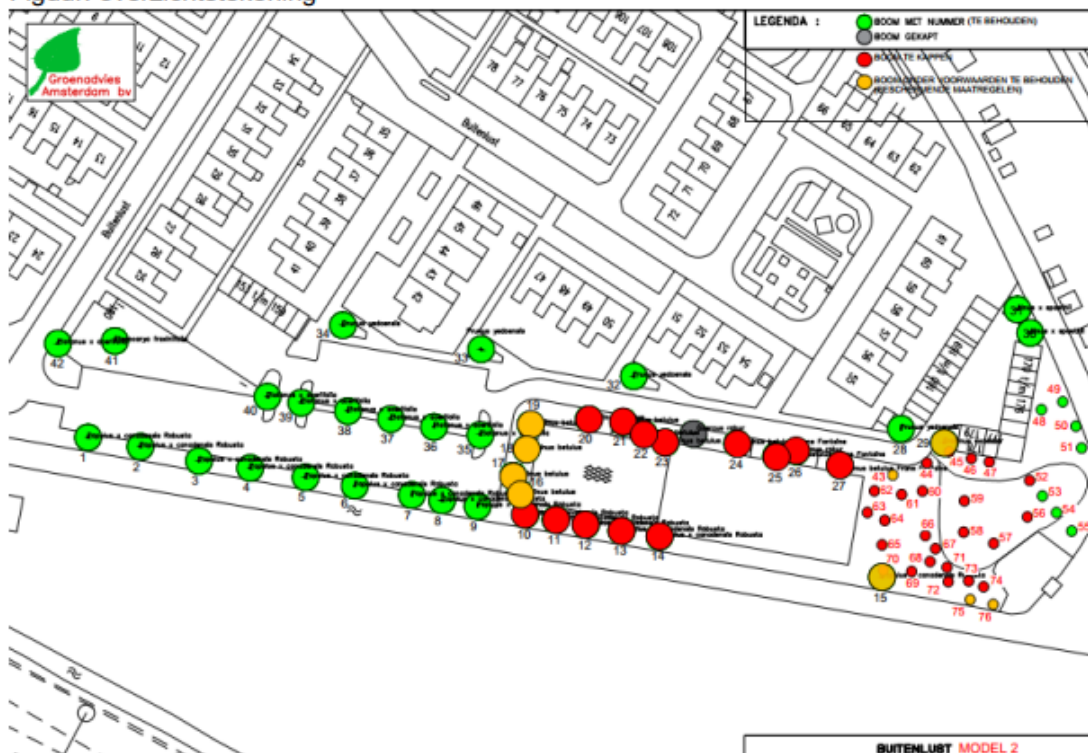
De quickscan wordt uitgevoerd vanwege een bestemmingsplanwijziging. Zie afbeelding 2.2 voor het nieuwe bestemmingsplan. Ter plaatse van de sportvelden wordt de bestemming groen gewijzigd naar bestemming wonen, ten bate van de bouw van sociale huurwoningen. Het groen aan de oostzijde van het plangebied (het huidige parkje) behoudt de bestemming groen. Hier gaan mogelijk wel een ingrepen plaatsvinden voor de benodigde nutsvoorzieningen en eventueel een bijgebouw. Tevens wordt mogelijk een speelvoorziening geplaatst in het groen. Een plan voor herinrichting van de het groen wordt nog opgesteld en is nu niet beschikbaar. Bij de herinrichting van het groen wordt, voor zover mogelijk, rekening gehouden met de natuurwaarden ter plaatse en vooral van de oever. Wel moet een deel van de bomen gekapt worden vanwege de geplande werkzaamheden of einde van de levensduur. Dit betreffen met name bomen in de oostelijke helft van het plangebied (zie afbeelding 2.3).

De parkeerplaatsen aan de westzijde van het plangebied behouden hun huidige bestemming (verkeer). In dit deel van het plangebied zijn geen ingrepen gepland.

Afbeelding 2.2: Bestemmingsplan Buitenlust 2022. Geel is sociale woningbouw, groen houdt de huidige bestemming groen. Het grijs betreft de huidige parkeerplaats, die de bestemming verkeer blijft houden.

Figuur: overzichtstekening

Afbeelding 2.3: Kaptekening van de geplande ontwikkeling. De te kappen bomen zijn met rood aangegeven. Groene bomen blijven behouden en oranje bomen zijn momenteel nog onzeker, maar worden zo mogelijk behouden middels het toepassen van beschermende maatregelen.

2.3 Conclusies op basis van de quickscan

2.3.1 Gebiedsbescherming en gemeentelijk beleid

Op grond van de quickscan flora en fauna² zijn:

- Negatieve effecten door de geplande werkzaamheden op Natura 2000, het NNN en gemeentelijk beschermde groenstructuren uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.
- De watergang en groenstructuur direct ten oosten van het plangebied maakt deel uit van een stedelijke groenstructuur. De groenstructuur wordt door de geplande werkzaamheden niet direct aangetast. Wel moet worden zorggedragen dat tijdens de werkzaamheden geen extra licht uitstraalt van het plangebied naar de groene verbinding.

2.3.2 Soortbescherming

Op grond van de quickscan flora en fauna zijn de volgende conclusies getrokken:

- Door de geplande werkzaamheden in het groen kan leefgebied van kleine marterachtigen (tijdelijk) verstoord, beschadigd of vernield worden. Nader onderzoek naar aanwezigheid van deze soorten is noodzakelijk.
- Door de realisatie van het woongebouw langs de watergang aan de zuidzijde kunnen negatieve effecten op een potentiële vliegroute van vleermuizen niet op voorhand uitgesloten worden.
- De garages aan de noordzijde zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen en er is in één te behouden populier één holte aanwezig die geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen.
- Op basis van de quickscan wordt gesteld dat directe negatieve effecten op verblijfplaatsen vleermuizen tijdens en na de herinrichting te voorkomen zijn als:
 - tijdens de werkzaamheden zorgvuldig omgegaan wordt met verlichting (geen uitstraling naar de boom en de garages).
 - de oostzijde van het plangebied en de strook langs de watergang na de inrichting weer groen ingericht worden en er bij het lichtplan rekening wordt gehouden met leefgebieden van vleermuizen.
- Het betrekken van een ecooloog bij de toekomstige plannen wordt aanbevolen.
- Negatieve effecten op overige soorten worden op basis van verspreidingsgegevens, ontbreken geschikt habitat en/of ligging plangebied uitgesloten.

Op basis van afstemming per mail³ met Van Riezen & Partners en een ecooloog van de gemeente Diemen (dhr. Troost) is besloten dat de aanwezige potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen in de garages en populier tijdens en na de werkzaamheden behouden en functioneel blijven. Het vleermuisonderzoek richt zich op de potentiële aanwezigheid van een vliegroute langs het plangebied.

² Langstraat, 2022

³ Mailuitwisseling 04-05-2022 tot 12-05-2022

3. Toetsing en methodiek

3.1 Toetsing Wettelijk kader

De resultaten van het nader onderzoek worden getoetst aan de Wet natuurbescherming, soortbescherming (Wnb).

De Wet natuurbescherming onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes voor dier- en plantensoorten. De eerste twee categorieën zijn de beschermde soorten, gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreffen soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”).

Alle vleermuizen behoren tot de beschermde soorten van de Europese Habitat richtlijn. Verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving van vleermuizen zijn jaarrond beschermd conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming en de Europese Habitatrichtlijn, Bijlage IV. Verblijfplaatsen van vleermuizen mogen zonder ontheffing niet opzettelijk beschadigd, verstoord of vernield worden. De verbodsbepalingen zijn weergegeven in tabel 3.1.

Tabel 3.1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming, Soortbescherming⁴.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

⁴ Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen Ministerie van Economische zaken

3.2 Onderzoeksmethodiek

3.2.1 kleine marters

Het kleine marter onderzoek is uitgevoerd middels het plaatsen van cameravallen (type Hyperfire 2 Covert van Reconyx) conform Handreiking Kleine Marters⁵. Cameravallen zijn camera's die automatisch worden geactiveerd door middel van een bewegingssensor. Door het gebruik van infrarooddetectie kunnen deze ook 's nachts foto- en video-opnames maken, een vereiste voor een nacht- en schemeractieve soort als marters.

In het gebied zijn twee camera's geplaatst. De camera's worden gericht op locaties waar sporen (prooiresten, uitwerpselen, pootafdrukken) aangetroffen worden, waar geschikte in- en uitgangen voor verblijfplaatsen aanwezig zijn en op potentiële verbindingen en rustplaatsen. De cameravallen worden meerdere malen gedurende de enkele dagen en nachten in de maanden april tot september in het plangebied geplaatst. Er is gebruik gemaakt van lokstof (eieren en sardines) om marterachtigen naar de camera's te lokken. Deze zijn tijdens het plaatsen neergelegd en circa één week na plaatsen. In totaal zijn de cameravallen meer dan 6 weken actief ingezet.

De camera's zijn gedurende drie perioden op twee locaties geplaatst (zie tabel 3.1). In afbeelding 3.1 zijn de locaties op kaart weergegeven.

Tabel 3.1: Locaties en perioden plaatsing camera's Zie ook afbeelding 3.1

Camera nr.	Locatie	Periode
1	1	18-05-2022 tot 03-06-2022
2	2	18-05-2022 tot 03-06-2022
3	1	23-06-2022 tot 15-07-2022
4	2	23-06-2022 tot 15-07-2022
5	1	01-09-2022 tot 15-09-2022
6	2	01-09-2022 tot 15-09-2022

Afbeelding 3.1: Locaties 1 en 2 (gele sterren) waar de wildcamera's geplaatst zijn.

⁵Bouwens, S., 2017, Handreiking Kleine Marters N-H, Zoogdierverseniging

Naast het onderzoek met cameravallen is het onderzoeksgebied tijdens het plaatsen van de vallen geïnspecteerd op aanwezigheid van sporen van de marters. Dit betreffen prooiresten, uitwerpselen en pootafdrukken.

3.2.2 vleermuizen

Het aantal bezoeken, het tijdstip en de periode(n) voor het vleermuisonderzoek zijn gebaseerd op het, tijdens het onderzoek, meest recente Vleermuisprotocol⁶ en de Kennisdocumenten voor vleermuizen⁷. In het protocol en de Kennisdocumenten is de minimale inspanning omschreven om de aan- dan wel afwezigheid van beschermde soorten te onderzoeken. Indien wordt afgeweken van het vleermuisprotocol en de kennisdocumenten wordt dit goed onderbouwd bij de resultaten.

De inventarisaties zijn uitgevoerd in de geschikte periode door twee ervaren ecologen met batdetector van het type Pettersson D240x, opname apparatuur (Olympus), een sterke zaklamp, warmtebeeld camera en een Batlogger M. Voor het eventueel achteraf determineren van soorten is gebruik gemaakt van het programma Batsound. Om de vliegroutes en foerageergebieden in kaart te brengen is op strategische plaatsen gepost en is het gebied lopend met de batdetector geïnventariseerd.

Aan de hand van de resultaten is de functionaliteit van het plangebied voor beschermde soorten beschreven en zo nodig met foto's verduidelijkt. Omdat de activiteit van vleermuizen afhankelijk is van de weersomstandigheden en vleermuizen regelmatig verhuizen tussen verschillende verblijfplaatsen binnen hun netwerk, is het noodzakelijk meerdere malen bij gunstige weersomstandigheden te inventariseren. Gunstige weersomstandigheden zijn nachten met een temperatuur van >10°C en zonder harde wind of regen.

In de periode 15 april tot 15 september zijn twee veldbezoeken uitgevoerd, waarvan één bezoek in de maand juni. De onderzoeken worden uitgevoerd vanaf zonsondergang tot 2,5 uur daarna. In tabel 3.1 zijn de data en weersomstandigheden van elk veldbezoek weergegeven.

Tabel 3.1. Data en weersomstandigheden uitgevoerde veldinventarisaties.

Nr.	Datum	Tijd (uur)	Zon op/onder	Weersomstandigheden
1	23-06-2022	22:00-00:35 uur	22:06 uur	22 °C, wind 2 Bft, half bewolkt, droog
2	01-09-2022	20:25-23:00 uur	20:27 uur	17 °C, wind 3 Bft, sluierbewolking

3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Voor de aanwezige beschermde soorten worden de effecten van de voorgenomen handelingen beoordeeld en getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Wnb (zie tabel 3.1) en de zorgplicht.

⁶ 'Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, 2021.

⁷ Kennisdocumenten BIJ12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

De toetsing is gericht op aantasting en verstoring van individuen, hun voortplantingsplaatsen en overige vaste rust- en verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving. De toetsing is afhankelijk van de kwetsbare periode waarin handelingen een effect kunnen hebben. Vervolgens wordt beoordeeld of aantasting van individuen, verblijfplaatsen en hun functionele leefomgeving een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de regionale of landelijke populatie.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden en kennisdocumenten. De onderzoeksperiode voor al de betreffende soorten is optimaal. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Tevens is deze mogelijkheid tot een minimum beperkt door het verhogen aan frequentie van bezoeken. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan de Wet natuurbescherming.

3.4 Geldigheid onderzoek

Afhankelijk van de tijd tussen dit onderliggende onderzoek en de werkzaamheden, kan een actualiserend of aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn. De conclusies van dit onderzoek zijn 3 jaar geldig.

4. Resultaten onderzoek

Onderstaand een samenvatting van de resultaten van het ecologisch onderzoek naar marterachtigen en vleermuizen.

4.1 Onderzoek kleine marters

Tijdens het onderzoek zijn geen (kleine) marterachtigen waargenomen. Op basis van het onderzoek wordt aanwezigheid van marterachtigen in het plangebied uitgesloten.

Op de wildcamera's staan foto's van onder andere verschillende huiskatten, vos, kraai, hond, houtduif, merel, grote bonte specht en huismuis. Zie afbeelding 4.1 voor een kleine greep uit de foto's. Tijdens de veldonderzoeken zijn geen sporen aangetroffen van marterachtigen.

Afbeelding 4.1: linksboven kraai op camera 1, rechtsboven twee jonge merels op camera 3, midden: vossen op camera 4 (links op 24 juni, rechts op 1 juli), Onder: grote bonte specht op camera 3 en op camera 4 huiskat.

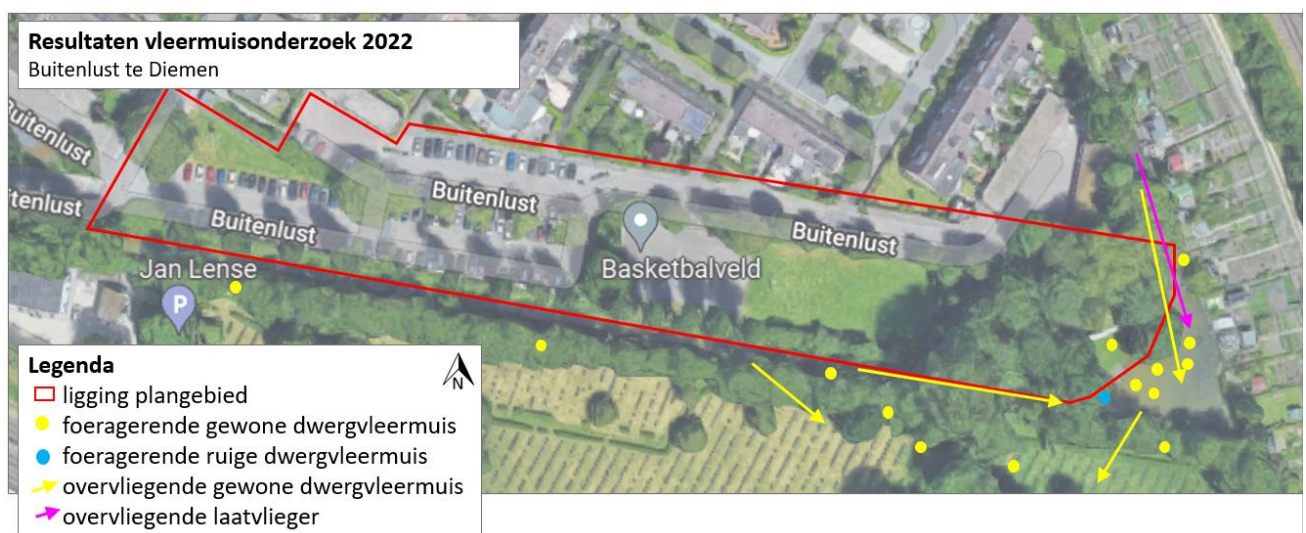
De vos is op twee nachten in het plangebied waargenomen (24 juni 2022 en 1 juli 2022). Beide keren op locatie 2. Op basis van de beperkte waarnemingen is vastgesteld dat het plangebied geen essentieel deel uitmaakt van het leefgebied van de vos. Er zijn geen opnamen gemaakt van een marterachtige.

4.2. Resultaten vleermuisonderzoek

Op beide avonden zijn diverse overvliegende, passerende en foeragerende gewone dwergvleermuizen, één laatvlieger en één ruige dwergvleermuis waargenomen boven en langs de watergang langs het plangebied.

Op 23 juni is de eerste overvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen om 22:09 uur. De vleermuis vloog van noord naar zuid over de begraafplaats. Vanaf 22:16 uur zijn boven de plas aan de zuidzijde van het plangebied twee foeragerende gewone dwergvleermuizen aanwezig. Om 22:24 uur zijn het vijf a zes individuen gewone dwergvleermuis. Kort daarna vliegen de aanwezige gewone dwergvleermuizen weg in zuidelijke richting, in de richting van de begraafplaats. Boven de watergang wordt daarna alleen sporadisch een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Om 22:51 uur wordt een overvliegende laatvlieger gehoord van noord naar zuid boven de watergang. Tijdens het onderzoek zijn diverse gewone dwergvleermuizen gezien die boven de begraafplaats foerageren. Vanwege de tussenliggende watergang is het niet mogelijk om in te schatten hoeveel dieren boven de begraafplaats aanwezig zijn.

Op 1 september is het relatief rustig in het plangebied. Tussen 21:26 en 22:43 uur zijn vier gewone dwergvleermuizen en één ruige dwergvleermuis boven de watergang waargenomen. De vleermuizen vliegen vanuit het noorden of westen via de watergangen richting het zuiden (de begraafplaats). De ruige dwergvleermuis en één gewone dwergvleermuis blijven gedurende het onderzoek foerageren in het groen, boven de plas en boven de begraafplaats aan de zuidzijde van het plangebied.

Afbeelding 4.2: weergave belangrijkste waarnemingen van het vleermuisonderzoek

5. Effectbeoordeling en toetsing

In dit hoofdstuk worden eventuele effecten van de geplande werkzaamheden op aanwezige functies van marterachtigen en vleermuizen uitgewerkt. Daarnaast wordt antwoord gegeven op de vraag of, en zo ja, in welke mate, de functionele leefomgeving van de betreffende soorten, door de beoogde activiteiten kunnen worden geschaad. Indien er schade op kan treden, dan wordt aangegeven of hiervoor aanvullende maatregelen en/of een ontheffing noodzakelijk is/zijn.

5.1 Functionaliteit plangebied

5.1.1 Kleine marterachtigen

Tijdens het onderzoek zijn geen marterachtigen of sporen van marterachtigen waargenomen. De aanwezigheid van leefgebied van (kleine) marterachtigen in het plangebied Buitenlust is op basis van het ecologisch onderzoek uitgesloten. Effecten zijn hierdoor tevens uitgesloten.

5.1.2 Vleermuizen

Op basis van het onderzoek wordt geconcludeerd dat het parkje aan de oostelijke kant van het plangebied en de watergangen aan de oost- en zuidzijde van het plangebied deel uitmaken van een foerageergebied van de gewone dwergvleermuis en dat de watergangen langs het plangebied door de gewone dwergvleermuis gebruikt worden om zich te verplaatsen (vliegroute).

Het parkje en de watergangen maken deel uit van het functionele leefgebied van de gewone dwergvleermuis, maar vanwege de naastgelegen begraafplaats en het volkstuincomplex betreft het geen essentiële vliegroute of essentieel foerageergebied. Zowel de begraafplaats als het volkstuincomplex worden door de waargenomen vleermuizen diffuus gebruikt om zich te verplaatsen en om te jagen.

5.2 Effectbeoordeling

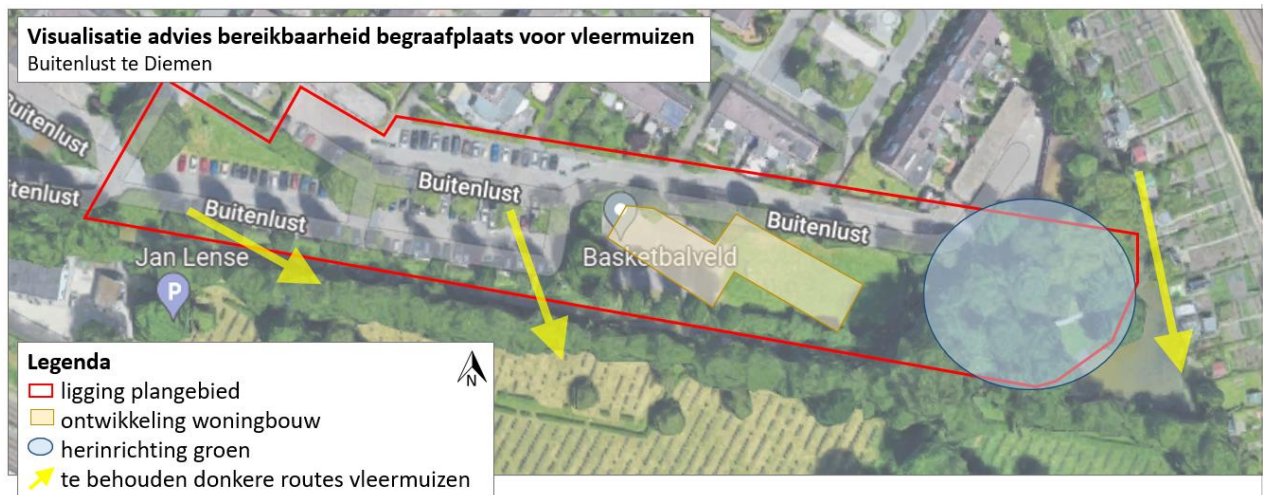
De geplande herontwikkeling heeft geen effect op essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen. Essentiële functies van vleermuizen zijn niet aanwezig.

De meeste waarnemingen van vleermuizen zijn tijdens het onderzoek gedaan in het parkje in het oosten van het plangebied. Dit deel van het plangebied blijft de bestemming groen houden. Hoewel er wel kap zal plaatsvinden, wordt het in de nieuwe situatie weer als park ingericht. Op de locatie waar woningbouw is gepland (zie afbeelding 2.2) zijn tijdens het onderzoek weinig waarnemingen gedaan van vleermuizen.

Tijdens de herinrichting blijven de naastgelegen volkstuinen en begraafplaats beschikbaar en geschikt voor vleermuizen. Wel moet voorkomen worden dat, tijdens en na de werkzaamheden, de watergang aan de oostzijde van het plangebied (tussen het parkje en de volkstuinen) verlicht worden. Op deze wijze kunnen de vleermuizen via de westelijke kant van het plangebied (over de parkeerplaatsen) en via het volkstuincomplex aan de oostzijde het foerageergebied boven de begraafplaats bereiken. Zie afbeelding 5.1 voor een visualisatie van de te behouden donkere routes.

Hierbij houdt donker in: niet meer verlichting als in de huidige situatie van toepassing is. Op de lange termijn hebben de plannen geen negatief effect op vleermuizen, mits het parkje in het oosten na de herinrichting onverlicht blijft (blauwe cirkel in afbeelding 5.1).

Omdat in en langs het plangebied geen essentiële vliegroutes of essentiële foerageergebieden van vleermuizen aanwezig zijn, is voor het uitvoeren van de geplande werkzaamheden geen ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. Wel moet te allen tijde rekening gehouden worden met de zorgplicht en de aanwezigheid van algemene broedvogels in tuinen of op het dak van het complex (zie §5.3).

Afbeelding 5.1: Visualisatie van het advies met betrekking tot behoud van donkere routes voor vleermuizen tijdens de ontwikkeling. De begrenzing van de te ontwikkelen woningbouw en herinrichting groen zijn in bovenstaande afbeelding globaal weergegeven.

5.3 Vervolgstappen

5.3.1 Broedvogels

Alle in Nederland broedende vogels zijn strikt beschermd. In gebruik zijnde nesten van vogels mogen niet opzettelijk beschadigd, verwijderd of vernield worden. De meeste vogels broeden in de periode maart tot en met juli (globaal 15 maart t/m 15 juli). Maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Indien de werkzaamheden in de periode maart t/m augustus worden uitgevoerd, dient de aanwezigheid van vogelnesten voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden.

Let hierbij op dat sommige soorten (onder ander Turkse tortel, kauw, spreeuw, mezen, scholekster en roodstaart) ook in holten en spleten in of op de bebouwing broeden. Indien vogelnesten aangetroffen worden, dienen de werkzaamheden nabij het nest uitgesteld te worden totdat de jongen uitgevlogen zijn of dient een verstoringvrije zone rond het nest opgesteld te worden.

5.3.2 Zorgplicht

De algemene zorgplicht is te allen tijde van toepassing. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden

6. Conclusies en aandachtspunten

In opdracht van Van Riezen & Partners heeft By Nature advies onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid vleermuizen en marterachtigen in het plangebied Buitenlust te Diemen. De aanleiding van het onderzoek betreft geplande woningbouw en de daarvoor benodigde bestemmingsplan wijziging. Doel van het onderzoek betreft het vaststellen van de aanwezige leefgebieden en/of functies van kleine marterachtigen en vleermuizen in en in de directe omgeving van het plangebied en het opstellen van een effectbeoordeling van de voorgenomen ontwikkeling in het kader van de Wet natuurbescherming.

6.1 Conclusie

Op grond van het ecologisch onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De aanwezigheid van leefgebied van (kleine) marterachtigen in het plangebied Buitenlust is op basis van het ecologisch onderzoek uitgesloten. Negatieve effecten op leefgebied zijn hierdoor tevens uitgesloten.
- Het parkje aan de oostelijke kant van het plangebied en de watergangen aan de oost- en zuidzijde van het plangebied maken deel uit van een foerageergebied van de gewone dwergvleermuis.
- De watergangen aan de zuid- en oostzijde van het plangebied worden door de gewone dwergvleermuis gebruikt om zich te verplaatsen (vliegroute).
- Vanwege de naastgelegen begraafplaats en het volkstuincomplex betreft het geen essentiële vliegroute of essentieel foerageergebied. Zowel de begraafplaats als het volkstuincomplex worden door de waargenomen vleermuizen diffuus gebruikt om zich te verplaatsen en om te jagen.
- Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen of andere beschermde functies van vleermuizen aanwezig.
- Tijdens de herinrichting blijft het volkstuincomplex en de begraafplaats beschikbaar en geschikt voor vleermuizen.
- Op korte termijn (tijdens uitvoer werkzaamheden) zijn er geen negatieve effecten mits:
 - de watergang aan de oostzijde van het plangebied (langs het parkje) donker blijft en
 - de verlichting aan de westzijde (parkeerplaatsen) gelijk blijft of verminderd ten opzichte van de huidige situatie.
- Op de lange termijn hebben de plannen geen negatief effect op vleermuizen, mits het parkje in het oosten na de herinrichting onverlicht blijft en de mate van verlichting nabij de parkeerplaatsen aan de westzijde gelijk blijft (of minder wordt) als in de huidige situatie.
- Vanwege de afwezigheid van essentiële functies voor vleermuizen is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

Voor het uitvoeren van de geplande werkzaamheden is geen ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. Wel moet te allen tijde rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht en aanwezigheid van algemene broedvogels (zie §5.3)

7. Geraadpleegde bronnen

Project specifieke bronnen:

- Langstraat, M. 18-05-2022. Quicksan flora en fauna Buitenlust, Diemen, Rapportnummer 2214-01v1.1, By Nature advies, Delft.

Kaartmateriaal:

- Open streetmap:
- Google maps: <https://maps.google.nl/>

Vakinhoudelijke bronnen:

- <https://mijn.rvo.nl/>
- Protocol vleermuizen', Vakberaad vleermuizen, Netwerk Groene Bureaus, maart 2017.
- Kennisdocumenten BIJ12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming>
- <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/natuurwetten-en-regelgeving/provinciale-verordeningen/wet-natuurbescherming/>
- Dietz, C., Helversen, O van, et al, maart 2009, Vleermuizen, Alle soorten van Europa en Noordwet-Afrika, Biologie, Kenmerken, Bedreigingen, Tirion Natuur
- Dietz, C., Kiefer, A, 2017, Veldgids Vleermuizen van Europa, KNNV uitgeverij, Zeist

Verspreidingsbronnen:

- www.vogelbescherming.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.quickscanhulp.nl
- www.verspreidingsatlas.nl

Fotomateriaal:

- M. Langstraat, By Nature advies.

Bijlage 1: Impressie plangebied

Parkeerplaats aan de westzijde van het plangebied met op de linker foto helemaal links het groen langs de sportvelden en op de achtergrond de bomen langs de watergang. Op de rechterfoto de parkeerplaats met rechts op de foto de woonwijk.

De speelvelden met links het grasveld met doeltjes en rechts het basketbalveld. Door de bomen zijn de geparkeerde auto's op de parkeerplaats zichtbaar.

Het parkje aan de oostzijde van het plangebied met linksboven de ingang met op de achtergrond de woonwijk, rechtsboven de watergang aan de zuidzijde van het plangebied en aan de overzijde de groenstrook langs de begraafplaats. Linksonder de garages aan de noordrand van het parkje en rechtsonder de watergang aan de oostzijde met de volkstuinten aan de overzijde.